

Vasıta-i rızık-ı helalin ihtiyar ve iktidar ile olmadığı, acz ve zaaf ile doğru orantılı olduğu anlatılıyor. Acaba burada tembellik ve yanlış tevekkül anlaşılır mı?

Üstad'ın bu dersi insanları çalışmamaya değil, helal rızık ile iktifa edip, hırsla harama girmemeye ve diğer insanların hakkına tecavüz etmemeye bir davettir.

Bütün hayvanların rızıkları İlâhî ilham ile kendilerine bildirilmiş, mideleri bunları hazmedecek biçimde, bütün organları da bunlardan faydalanacak şekilde planlanmıştır. Buna zıt bir yolda gitmek onlar için mümkün değildir. “*Ata et, aslana ot*” verilmez. Bugün üç milyondan fazla olduğu söylenen hayvan türlerinin bütün rızıkları, acz ve fakrlarına bir imdat olarak rahmet hazinesinde hazırlamış ve kendilerine verilmiştir. İnsan bu türlerden sadece birisidir. **Bütün canlı türlerini rızıklandıran Allah, insanı da açlıktan öldürecek değildir.**

Şu var ki, insana cüz’i irade verildiği ve yine insanın kuvveleri sınırlı tutulmadığı için, insanlar hırs ile birbirlerinin haklarına da tecavüz etmekte ve haram yollardan servet sahibi olma yoluna da gitmektedirler. Bu gibi kimseler çok âciz ve fakir bir varlık olduklarını, bu kâinatı ve içindeki her şeyi onlara Allah’ın ihsan ettiğini, hakkına tecavüz etmek istedikleri kimselerin de Allah’ın kulu olduklarını düşünseler ve helal rızka kanaat etseler, gasp ve zulüm yoluna girmeseler, insanlık âlemindeki haksızlıklar ortadan kalkacaktır.

“Ezcümle, rızka muhtaç ağaçların fitrî kanaatleri, onların rızkını onlara koşturduğu gibi hayvanatın hırs ile meşakkat ve noksanîyet içinde rızka koşmaları, hırsın büyük zararını ve kanaatin azîm menfaatini gösterir.”

“Hem zayıf umum yavruların lisan-ı halleriyle kanaatleri, süt gibi latîf bir gıdanın ummadığı bir yerden onlara akması ve canavarların hırs ile noksan ve mülevves rızıklarına saldırması; devamızı parlak bir surette ispat ediyor.”(1)

(1) bk. [Lem’alar, On Dokuzuncu Lem’a.](#)